

Народна скупштина
Одбор за финансије, републички буџет
и контролу трошења јавних средстава
Председница Одбора
Александра Томић

Предмет: Разматрање годишњег извештаја о раду Агенције за спречавање корупције

Поштована госпођо Томић,

Поводом разматрања годишњег извештаја о раду Агенције за спречавање корупције, које је на дневном реду 45. седнице Одбора заказане за 19. октобар 2021, имајући у виду надлежности Одбора, као и препоруке које је дала сама Агенција, позивамо Одбор да приликом расправе и формулисања предлога закључака има у виду и следеће:

1. Да је Агенција препоручила **да се Закон о финансирању политичких активности допуни** ради прописивања адекватних санкција за сва забрањена понашања као и измене Закона о избору народних посланика ради дефинисања појма групе грађана; да поред тога постоје бројна друга питања која би требало уредити изменама овог закона, од којих су нека поменута у препорукама ОЕБС/ОДИХР; да су измене овог закона планиране Акционим планом за Поглавље 23 ЕУ интеграција, али да спровођење тих активности касни већ годинама¹; да у вези са могућим начинима измене овог закона постоје бројни предлози, између осталог и они које је давала Транспарентност Србија,² као и добра решења из упоредне праксе; да је почетком јуна 2021. објављено да је Радна група Владе доставила ОДИХР нацрт измена и допуна Закона, али да, супротно законским обавезама овај нацрт није изнет на јавну расправу нити је уопште објављен; да су поједине измене тог закона наговештене у радном документу који је настао током Међустраничног дијалога³ под покровитељством Народне скупштине и ЕУ парламента.

Стога предлажемо да се Одбор у најскорије време **организује јавно слушање о изменама Закона о финансирању политичких активности** и да предложи закључак у којем би се радна група Владе за сарадњу са ОЕБС и КДИЉП (ОДИХР), **обавезала да отвори јавну расправу о изменама овог закона.**

2. Да је Агенција предложила **допуне Закона о лобирању** тако да се пропише да подаци из извештаја о раду лобиста и обавештења о лобистичким контактима лобираних лица, као и о евиденцијама органа власти буду јавни; да је недавно објављено истраживање Транспарентности Србије⁴ показало да овај закон није донео промене у погледу веће

¹ <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30402/revidirani-akcioni-plan-za-poglavlje-23-i-strategija-razvoja-pravosudja-za-period-2020-2025-22072020.php>

²

https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Predlozak_za_panel_diskusiju_o_Zakonu_o_finansiranju_politickih_aktivnosti_TS_i_TI_Ceska_22.6.2021.pdf

³

http://www.parlament.gov.rs/Me%C4%91ustrana%C4%8Dki_dijalog:_Unapre%C4%91enje_uslova_politi%C4%8Dkog_nadmetanja_u_Srbiji_42693.941.html

⁴ https://www.transparentnost.org.rs/images/publikacije/KORUPTIVNI_RIZICI_U_PROPISIMA_I_LOBIRANJE.pdf

јавности поступка припреме закона и других општих правних аката; да постоји простор да и сама Народна скупштина повећа јавност свог рада у погледу лобистичких активности и објављивања предложених амандмана;⁵ да је лобирање било предмет евалуације Србије од стране Групе земаља за борбу против корупције, како у четвртном кругу евалуације из 2015, за који се подноси нови извештај до краја октобра 2021, тако и у петом кругу, где је евалуација у току⁶;

Стога предлагемо да **Одбор, односно Народна скупштина**, кроз закључке укаже Министарству правде **на неопходност да се допуни Закон о лобирању**, те да сама Народна скупштина кроз јавно слушање о примени овог закона и на друге начине помогне успешнију примену овог закона и обезбеди већу упознатост јавних функционера и службеника са обавезама које проистичу из тог закона;

3. Да је Агенција указала на потребу да овлашћени предлагачи закона поштују обавезу да достављају нацрте закона Агенцији, ради давања мишљења о процени ризика корупције у законима из области посебно ризичних за настанак корупције; да је у недавно објављеном истраживању Транспарентност Србија утврдила да та обавеза није поштована током 2020. и 2021. у великом броју случајева, а када је реч о законима из надлежности Одбора, она није поштована у случају измена пореских прописа, царинских прописа и посебних закона из области јавних набавки⁷; услед тога су и предлагачи, али и народни посланици остали ускраћени за прилику да уоче и отклоне евентуалне коруптивне ризике.

Стога предлагемо да Одбор, односно Народна скупштина, кроз закључке обавезу надлежна министарства, а имајући у виду надлежности Одбора, пре свега Министарство финансија, **да редовно достављају Агенцији за спречавање корупције нацрте закона** ради давања мишљења о ризицима од корупције у прописима, али и да **у образложењу предлога закона наведу на који начин су поступили по препорукама Агенције**.

У Београду, 18.10.2021.

За Транспарентност Србија

Програмски директор

Немања Ненадић

⁵

https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Inicijativa_TS_za_pove%27anje_transparentnosti_Skup%27anstine_-_amandmani_i_lobiranje.pdf

⁶ <https://www.acas.rs/greco-grupa-drzava-za-borbu-protiv-korupci/?pismo=lat>

⁷ https://www.transparentnost.org.rs/images/publikacije/KORUPTIVNI_RIZICI_U_PROPISIMA_I_LOBIRANJE.pdf